

nog wel eens beschreven.

„Ik denk van niet...”

U houdt van het epos...

„Ja wel maar in tegenstelling tot wat u schijnt te denken houd ik niet van gezwollen teksten. Nee, zeker niet...”

Men verwijt ze u vaak...

„Dat weet ik. Maar ik heb de indruk dat ik sober schrijf. Ik heb een wereldbeschouwing die nogal koel is en weinig plaats laat voor sentimentele overwegingen. Wat is romantiek? Zowel in Frankrijk als in Duitsland is het een filosofie van de natuur, het naturalisme. Niets is me meer vreemd dan dat.”

Is er een Malraux in u?

„Nee. Hij is een groot schrijver en intellectueel. Het is me één of twee keer in mijn leven overkomen dat ik aan hem heb gedacht. Hij is niet in me. Soms denk ik aan hem, dat wel.”

Hemingway had een hekel aan hem. Vond hem kennelijk zo verschrikkelijk Frans en intellectueel.

„Ik sta dichterbij Malraux dan bij Hemingway ook al ben ik ook hem

zeer toegenegen... Wist u trouwens dat Hemingway in de bars waar hij regelmatig kwam zoals die van het Ritz hier in Parijs of de Floridita in Havana bokshandschoenen liet bewaren voor het geval hij op de vuist moest? Het waren altijd twee paar.”

V

ECHTEN in een bar doe je toch met blote vuisten. „Nee, in zijn geval ging het om duels. Volgens de regels hoor je bij een duel een zekere afstand te bewaren. Met blote vuisten raak je elkaar aan. Dat gaat te ver. De bokshandschoen sloot dat uit. Alleen al vanwege dit verhaal bewonder ik hem.”

Misschien was Hemingway zo'n intellectueel van het derde type. Hij heeft zijn pen tenslotte ook wel eens neergelegd.

„Maar hij bewaarde afstand. Was sceptisch en minder naïef dan onze Franse intellectuelen.”

Dus zijn profiel klopt.

„Nee. Hij heeft grote, heroïsche gebaren gemaakt. Zijn romans getuigen van een diep nadenken over de historische ontwikkelingen. De intellectueel waarover we het hebben is iemand die de actuele gebeurtenissen op politiek-theoretische wijze beschouwt. Hemingway had daar niks mee te maken. Daar stond hij waarschijnlijk boven.”

Maar zijn er voorbeelden van het derde type?

„Nog niet. Het gaat vooral om een nieuwe aanpak. We proberen het in ons blad La Règle du Jeu. Het is niet gemakkelijk.”

Het onderhoud is ten einde. Staand op het open achterplatje van mijn Parijse bus lees ik Claude Simon er nog eens op na. „De pretentie van de schrijver om voor goeroe te willen spelen lijkt me van een misplaatste zelfgenoegzaamheid.” Het staat in het boek van BHL. Bijna als een dissidente gedachte.

PHILIP FRERIKS